

Krav om ny EU-mindsteløn påtvinges Danmark

EU lovgivning vil underminerer det danske aftalesystem.

For den nye EU-Kommissionen er en "EU-retsakt" om mindsteløn et prestigeprojekt, som angiveligt skal gøre EU-projektet mere socialt.

De fleste medlemslande har i forvejen en lovfæstet mindsteløn, så hvorfor egentlig tvinge en mindsteløn nedover de få lande, som ikke har den? Og hvorfor trodse den stærke modstand fra ikke mindst de nordiske lande mod en lovfæstet EU-mindsteløn.

Forslaget om mindsteløn udspringer af EU-Kommissionens udspil fra 2017 om en "social søjle" i EU. Den ses som EU-Kommissionens forsøg på at dæmme op for voksende EU-skepsis i befolkningerne. Men den sociale søjle og det sociale "ansigt", som Kommissionen her viser frem, er samtidig underordnet og forankret i EU-Kommissionens arbejde med at fuldstændiggøre den økonomiske og monetære union (ØMU'en) og det indre marked. Det påviste en rapport fra fagbevægelsens tænketank ETUI i 2017:

– Men udgangspunktet for hele øvelsen og snakken om en genoplivning af det såkaldt "sociale Europa" er dybt forankret i en økonomisk retorik, hvor økonomisk vækst er hovedmålet, konstaterer en forskningsrapport fra den europæiske fagbevægelses tænketank, ETUI.

Rapporten har gennemtrawlet de forskellige udtalelser og meldinger fra kommissionen om en ny social søjle.
– Det viser sig, at hovedmålet med EU's søjle af sociale

rettigheder er, at den skal tjene til at fuldende ØMU'en og det indre marked, hvor socialpolitik og velfærdssystemer skal betragtes som produktive faktorer, som skal booste produktivitet og international konkurrenceevne og forbedre levestandarden, konstaterer ETUI.

Splittet fagbevægelse

Kommissionens første udspil har allerede været i høring hos arbejdsmarkedets parter. Den Europæiske Faglige Sammenslutning, EFS har svaret positivt tilbage trods voldsom modstand især fra dansk og svensk fagbevægelse. Også de to landes regeringer har lovet at bekæmpe en lovfæstet EU-mindsteløn med næb og klør.

For dansk fagbevægelse er det intet mindre end den danske model, som er på spil. En lovfæstet mindsteløn vil undergrave det danske overenskomsts system. Sådan lyder det selv fra Dansk Metal, som til daglig er en stor tilhænger af EU og det indre marked.

Fagbevægelsen henholder sig til, at EU's traktater slår fast, at løn er et nationalt anliggende, og trods gentagne forsikringer fra EU-Kommissionen om at friholde "lande med velfungerende overenskomts systemer," så efterlyser fagbevægelsen stadig håndfaste og juridisk holdbare modeller for en EU-mindsteløn, som sikrer Danmark en undtagelse. Frygten er, at trods løfterne nu, så vil EU-Domstolen senere kunne tvinge et EU-direktiv igennem – også i Danmark.

Holder døren åben

EU-Kommissionen præsenterede i juni sit andet oplæg til en EU-mindsteløn, som de europæiske faglige- og arbejdsgiverorganisationer skal forholde sig til senest d. 4. september.

Oplægget er straks mødt af kritik og en klar afvisning af en lovfæstet mindsteløn af både fagbevægelse og arbejdsgivere i Danmark og Sverige. Også de to landes beskæftigelsesministre har gentaget, at de imod en lovfæstet EU-mindsteløn.

Så slagsmålet internt i den europæiske faglige sammenslutning fortsætter. Der er flertal blandt EFS' medlemsorganisationer for et lovgivningsinitiativ om mindsteløn på EU-plan.

Hvilket svar EFS skal komme med i anden runde er der nu lagt op til et fortsat slagsmål om. Der er flertal blandt medlemmerne i EFS for en lovfæstet EU-Mindsteløn og de nordiske lande er i mindretal i den europæiske organisation. Så spørgsmålet er om EFS vil tage de nordiske landes bekymringer alvorligt, eller i sidste ende støtte et direktiv om mindsteløn i alle EU-lande.

EU-Kommissionen peger i sit sidste udspil på tre veje for en EU-mindsteløn: Et direktiv om en lovbestemt mindsteløn, en blød ikke bindende procedure med henstillinger eller anbefalinger til medlemslandene, og endelig åbner de for at parterne på EU-plan forhandler en aftale om mindsteløn, som så ophøjes til direktiv.